

SLOVENSKI PRIMOREC

UREDNIŠTVO in UPRAVA v Gorici v ulici Riva Piazzutta 18 - Cena oglasom po dogovoru. Odprto vsak delavnik od 10. - 12. ure

KATOLIŠKI TEDNIK

IZIDE VSAKO SREDO
Poštni ček. račun št. 9-17768 - Poština plačana v gotovini - Spediz in abbonamento postale II Gruppo

Leto IV. Štev. 13.

GORICA DNE 31. MARCA 1948.

Cena L. 15

Molite skupno ali posamezno v čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu, ki je edino upanje narodov v sedanjih velikih nevarnostih, vsak dan do 18. aprila sv. rožni venec v ta posebni namen, da bi Bog razsvetlil vse vernike v Italiji, da bi izpolnili svojo dolžnost napram Bogu, Cerkvi, družini, narodu, državni skupnosti in posameznim dušam.

Doščilo ustajenja tudi vam, naši nasprotniki in sovražniki!

Noč med velikim četrtkom in petkom je. Ne morem drugače, kakor da sporočim iskreno željo miru in vstajenja tudi vsem nasprotnikom in sovražnikom našim in našega lista.

Ali je mogoče, da imamo tudi kakega sovražnika? Saj vendar skušamo delati le dobro in nihče nam ne more očitati po pravici, da bi mu kdaj namenoma storili kaj hudega. In vendar imamo ne le hude idejne nasprotnike, ampak tudi prav-strastne sovražnike, ki nas neprestano sramotijo in obrekujejo in ne morejo niti tega zatajiti, da imajo z nami najbolj temne načrte. Zakaj? Kristusovi smo in Kristus je pri zadnji večerji jasno napovedal svojim učencem, da jih bo svet tako sovražil kot njega samega.

Sovražniki božji in sovražniki božjega poslanca Kristusa ne morejo biti naši prijatelji, ko se vendar borimo za Kristusa in Njegovo socialno kraljestvo.

Sovražniki naši! Odložite svoje sovraštvo in Bog napolni vaše duše s svojim mirom!! Ali mislite, da boste s slepim sovraštvom in lažnivo zavistjo dosegli kaj dobrega za sebe ali za druge? To je velika zmot. Samim sebi delate največjo škodo in si pripravljate pogubo, kajti Bog se posmehuje narodom, ki vodijo borbo proti njemu in njegovemu Maziljencu in jih bo razdrobil z železno šibo, kakor pravi psalmist. Mi pa molimo za vas.

Več kot pravih sovražnikov iz hudobije imamo nasprotnikov, ki nas sovražijo, ker so nahujskani proti nam od tistih, ki lažnivo proti nam vse hudo govore. Ali ni imel tudi Kristus največ takih sovražnikov? Ali se ni posrečilo njegovim sovražnikom doseči njegovo smrtno obsodbo, ker jih je podpiralo zapeljano ljudstvo, ki je bilo sicer manj krivo od farizejev in pismarjev, a je moralo vključiti temu z razdejanjem svetega mesta in svojo razpršitvijo po vsem svetu plačati svoj zločin nad obljubljenim Odrešenikom.

Tako je tudi med nami precej nahujskanih ljudi, ki gledajo v nas, ki smo vedno največ delali za pravo svobodo in napredek naroda, »narodne izdajalce«, grde »reakcionarje«, »hlapce kapitalizma« in še mnogo takih reči, katerim skoroda še imena ne vemo, kaj šele da bi jih zagrešili. In ta uboga zapeljana raja vidi n. pr. v papežu tistega, ki je »blagoslavljal orožje« (bedarija, ki jo neprestano vtepajo v glavo nesposobnim ljudem že od prve svetovne vojne), ki »pripravlja novo vojno«, ki je sam »kapitalist« in »kapitaliste podpira« itd. In v škofu, ki je mnogim rešil

življenje, poznajo ti zaslepljeni ljudje moža s »krvavimi rokami«.

Nespameti je več stopenj. Ena se imenuje tudi zarukanost. In prav zarukanosti je treba, da človek take reči verjame. Poleg zarukanosti pa tudi dobra mera moralne pokvarjenosti in podivjanosti. Papeštvo pozna n. pr. od nekdanj samo eno vojno, t. j. vojno proti vojni z naukom o pravičnosti in ljubezni in delom za mir.

Tudi za vas, dragi zapeljanci, imamo mi po zgledu Kristusa vem le želje miru in ljubezni. Medtem ko nas Vi slepo sovražite in nam iz nevednosti hudo želite, si mi neprestano prizadevamo, kako bi vas poučili in vam oči odprli, ker vemo, da drvite v lastno pogubo, v katero vas tirajo tisti nesrečni ljudje, kateri vas hujskajo proti nam, svojim najbolj iskrenim prijateljem.

Miru Kristusovega vam želimo, a ne boste ga našli vse do tlej, dokler ne boste začeli prav resno iskati resnico, ki vas bo osvobodila ponižujoče sužnosti brezvestnih hujskavev. Cerkve poslušajte, ako ljubite resnico, in katoliški list berite, ki je današnji pravtako potreben kot razlaga evangelija v cerkvi.

Ko boste spoznali resnico, boste nehali drviti za svojimi sovražniki in boste z veseljem sledili tistim, ki jih danes iz pregrešne nevednosti sovražite.

Zelo neljubi smo tudi nekaterim ljudem, ki bi bili radi še bolj krščanski kot papež in škofje in si dopovedujejo in se opravičujejo, da delajo za svobodo naroda, ko brate v veri zapuščajo in se s sovražniki vere iz strahu in radi osebnih koristi družijo ter tako tudi dobrim ljudem otežujejo spoznanje resnice in prave poti.

Tudi vam, ki vas naša odločnost in jasnost vznemirja in ste radi tega slabo napram nam razpoloženi, voščimo Kristusovega miru. Našli pa ga boste šele tedaj, ko se pogumno odločite, da ne boste več služili Kristusu in antikristu obenem.

Prejeli ste več luči kot zapeljano ljudstvo in hujši bo vaš od-

govor. Bog vam daj več krščanske srčnosti in prvi mir!

Ali se morda kdo nad nami razburja, ker ima malo drugačen okus kot mi in mu vsaka naša beseda ne prija? Ali se bomo pripravili zaradi ene besede več ali manj? Časi so veliki in ne gre za besede, ampak za neizmerno velike stvari. Ne boste našli mira, ako se ne dvignete nad malenkosti in ne boste znali potpeti s slabostmi, ki so povsod, kjer so ljudje. Vsi dobro misleči držimo skupaj in se skupno vojskujemo, ker ne gre ne za mojo ne za tvojo zadevo, ampak za zadevo Kristusa samega in vsega naroda, ki je Kristus zanj prelil svojo dragoceno Kri.

V tej sveti noči želim objeti vse in jim voščiti: *Bratje, mir za vami!*

Lažnivi rdeči zmaj si je nadel glavo s svetniškim sijem. Opeharil bo le največje bedake.

Brez neprestanih laži in varanja bi komunizem nikdar in nikjer ne uspel, ker je po vsej svoji naravi pregrd in prekrut. Zato nastopa vedno pod različnimi menjajočimi se krinkami. Tudi pri sedanjih volitvah v Italiji ni pokazal svojega srpa, ki žanje, kjer ni sejal, in kladiča, ki vse razbije, kar se mu noče popolnoma usužnjiti, ampak je skrnil sebe in svojega žalostnega slovenskega kandidata za hrbet Garibaldija in nedolžne, svetniško ožarjene zvezdice — ne rdeče, ampak bele. Da bo varanje še bolj držalo, laže nekim ljudem, da ta volilni znak predstavlja sv. Jožefa in betlehemsko zvezdo. — Odkar se je komunizem pojavil med našim ljudstvom z rožnim vencem v roki kot »rešitelj in osvoboditelj naroda«; odkar je z geslom »Zemlja tistemu, ki jo obdeluje« navdušil zase briške kolone, a jih je potem opeharil za to zemljo, ki jo je proglasil za državno last; odkar je ljudstvu proglasil svobodo vesti in vere, pa mu je nato vero trgjal in mu jo še trže iz srca po šolah in na mitingih — od vsega začetka do danes je ta satanov hlapec vedoma lagal in imel ves naš narod za norca. Kdor mu kljub temu še verjame, je revež slep, gluhi in bedast povrh.

Ne komunizem pod krinko Garibaldija in zvezde, ampak Križ je znak, ki bo naš narod rešil največje nesreče — rdeče sužnosti.

MOLITE ZA NESREČNE BEGUNCE IN ZA VSE SLOVENSKI NAROD! VSE, KAR LE MORE, BEŽI IZZA ŽELEZNE ZAVESE.

Slovenski Primorci! Kako to, da bežite z doma, saj vendar veste, kako težko je beguncem v Italiji in sploh po svetu. Doma vam ne manjka dela, imate svoje in svoj dom. Saj se marsikdo od tam tudi pohvali in kakor drugi bi vendar tudi vi lahko malo potrpeči.

Begunci! Tako govorite vi, ki poznate komunizem samo iz knjig in poročil. Jaz pa pravim, da samo korikarjem gre tam še dobro, čeprav se tudi oni drug drugega boje. Jaz sem sklenil, da ne bom stradal in povrh še v večni grozi živel. Rajši bom hodil kot svoboden berač od hiše do hiše po vsem svetu.

KAJ TE ČAKA, ČE...?

Zaslepljeni nas nočejo brati, ampak hočejo biti še nadalje v temi, a ti beri in zasleplence poučuj.

Veliko se danes govori in piše, kakšne razmere bi nastale pri nas, ako bi zmagale pri prihodnjih volitvah levičarske stranke, katere bo podpirala tudi slovenska demokratska fronta. Najmanj, kar bi nas zadelo, bi bilo to, da bi nastala pri nas velika brezposelnost in prava lakota. Amerika bi namreč ustavila vse pošiljatve, premog in živež, brez katerih ne morejo ne tvornice ne ljudje živeti. Da bi dobili tako izdatno pomoč od vzhodnoevropskih držav, je prazno upanje, ker te države same nimajo ne premoga ne žita v izobilju. Pa četudi bi vse to imele, bi nam radi pomankanja transportnih sredstev ne moge v izdatni meri pomagati. Italija ima samo na žito kakih 20 do 30 milijonov kvintalov primanjkljaja na leto, premog mora pa skoro ves uvažati. Le izračunajte, koliko tovornih vlakov bi moralo vsak dan pridržati v našo državo, če bi hoteli biti samo z žitom preskrbljeni.

Pa to bi bila le ena posledica, ako bi prišla komunistična diktatura pri nas na površje. In vendar se dobijo še vedno ljudje, ki se zanjo navdušujejo in ki v svoji zaslepljenosti mislijo, da jim bo zasijala z njo nova doba sreče in blagostanja. Med zaslepljenci, ki koprnijo po progresivni rdeči demokraciji in po njenih osrečujočih pridobitvah, so tudi taki ljudje, ki nimajo od komunistične ureditve države prav ničesar dobrega pričakovati. Kaj naj pričakujejo n. pr. od kolektivnega gospodarstva naši trgovci? Trgovski stan je obsojen v komunistični državi na smrt. Že iz tistih redkih poročil, ki jih dobimo slučajno iz železne zaves, vidimo, da je večina trgovcev zaprla svoje trgovine. Kaj naj sicer napravijo, ako pa še tistih par ostalih trgovcev nima kaj prodajati. Pa četudi bi bilo blago, bi ga ne dobili v razprodajo trgovci, ampak razne zadruge. In vendar je tudi pri nas vse polno trgovcev, ki simpatizirajo s komunistično demokracijo in jo celo gromotno podpirajo. Ali ne pomeni to, samemu sebi jamo kopači ter drviti z odprtimi očmi v prepad?

Toda ne samo trgovci, ampak tudi precejšen del naših izobražencev je tako zaslepljen, da ne vidi dobrot, ki ga čakajo, ako pride rdeča diktatura na oblast. Kaj naj pričakujejo od rdečega režima naši učitelji in profesorji? Službo bodo morda res dobili, pa ne tisto, ki si jo oni želijo. Najboljše službe bodo dobili tisti, ki so bili in ki bodo rdečemu režimu najbolj vdani, in ne tisti, ki so najboljše kvalificirani. In kar je najhujše: Za košček koruznega kruha bodo morali prodati rdečemu Mefistu svojo dušo in telo, svojo vest in svoje versko prepričanje, ki ga imajo morda še v svojem srcu. In to bo nedvomno najhujša žrtev, ki jih čaka. In kar velja o učiteljih in profesorjih, velja tudi o zdravnikih, odvetnikih in sodnikih, pa tudi o pisateljih in slikarjih, glasbenikih in gledaliških igralcih. Vsi bodo morali plešati po taktu, ki jim ga bo vsevedni Stalin. Tito ali Togliatti predpisal, ter spoštljivo poljubljali bič, ki jim bo vtepal v glavo prve pojme komunistične abecede.

Pa tudi naši delavci nimajo nobenega razloga, da bi se navduševali za komunistični raj in njegove dobrote. Vse propagandne trditve, da ima v komunistični državi delavec glavno besedo, je laž in sleparija. Vso oblast ima v rokah le peščica komunističnih veljakov, ki s železno roko vodi vse politično in go-

KDOR BI GLASOVAL ZA KOMUNISTE, BI GLASOVAL ZA RABLJE SLOVENSKEGA NARODA IN BI IZJAVIL, DA MU SE NI DOVOLJ PRELITE KRVI. IZJAVIL BI, DA SI ŽELI POPOLNEGA UNICENJA SLOVENSKEGA NARODA.

spodarsko življenje v državi. Ubogi delavci so le šahovske figure, ki jih ti mogočniki premikajo po svoji mili volji sem in tja. Vse pravice delavcev so v tem, da kolikor mogoče veliko producirajo in da z različnimi nadurami in z udarniškim delom dosežejo predpisane odstotke raznih petletk in raznih drugih planov. Pa ko bi bili za svoje suženjstvo vsaj dobro plačani! A niso, ker v vsaki tako zvani kapitalistični državi so delavci bolj plačani, kot n. pr. v Rusiji, kjer je rdeči režim že 30 let na krmilu.

Najmanj vzroka, da bi se navduševali za komunistično državo, pa imajo naši kmetje. Naš kmet nima sicer nobenega raja na zemlji, delati mora in se truditi ter pri vsem tem skromno živeti; a če ga primerjamo z drugimi stanovci, je vendar gospod, posebno dandanes, ko se kmetijski pridelki dobro prodajo. Poleg tega uživa neko samostojnost, ki je drugi stanovci ne poznajo. V komunistični državi te samostojnosti ne bo več, tam so tudi kmetje včlenjeni v kolektivno mašino. Kako je s koloni v taki državi, nam je tudi znano. Namesto da bi se jim razdelila zaplenjena zemlja, bodo vključeni v sovhoske in kolhoze, kjer bodo kot nayadni delavci garali za državo. Tako se je zgodilo zadnje čase v Brdih in tako se godi že desetletja v Sovjetski zvezi.

Iz vsega tega sledi, da ni stanu, ki bi mogel od rdeče diktature kaj dobrega pričakovati. Ne trgovci ne inteligentje, ne delavci ne kmetje nimajo interesa, da bi komunizem zavladal nad nami. Res je, da je v sedanji družbi marsikaj narobe in da je treba človeško družbo postaviti na pravičnejše temelje, a za to delo je komunizem najmanj poklican. To delo bo izvršil le krščanski solidarnizem, to je krščanska demokracija, ki hoče družbo urediti na podlagi krščanskih načel ter ohraniti človeštvu pravo svobodo in prostost, ki je komunizem ne pozna in ki je radi svojih protinarnih doktrin tudi poznati ne more.

Ali imajo kaj pričakovati vsaj pravi komunistični aktivisti in funkcionarji? Pač nekaj tvarnih dobrin in gnotnih privilegijev. Toda tudi oni bodo morali živeti drug pred drugim v strahu in medsebojno tekmovali v hudobiji, kar pa je v luči pameti in vere največja nesreča, ki more človeka zadeti.

ORNO V SVET

PRICENJA SE DRUGA POMLAD KATOLIŠKE CERKVE NA JAPONSKEM. »Pot je odprta drugi pomladi v zgodovini katoliške Cerkve na Japonskem«, — je izjavil v New Yorku škof Thomas J. Mc Donnell.

Škof je v prikazu položaja katoliške Cerkve na Japonskem izjavil med drugim: »Konec sovražnosti na Daljnem Vzhodu, proglas cesarja Hirohita, s katerim se je odrekel svojemu božansko-mu izvoru, ter navzočnost katoliških ameriških čet in njihovih kuratov na Japonskem, vse to so važni činitelji; ki bodo napravili na Japonskem Cerkev bolj znano.

Preteklo je 399 let, odkar se je kršča-

ALI VEŠ ALI NE VEŠ, ČLOVEK BOŽJI?

ALI VEŠ, KDO JE NASPROTOVAL PRIHODU FATIMSKE KRALJICE PO NAŠIH SLOVENSKIH ŽUPNIJAH, — HODIL PO HIŠAH IN PREPRIČEVAL LJUDI, NAJ JI NE PRIPRAVIJO NOBENEGA SPREJEMA, SE NESPOŠTLJIVO IN BOGOKLETNO IZRAŽAL, — PODIRAL SLAVOLOKE, KI SO JIH NAŠI VERNIKI POSTAVILI NJEJ V ČAST, TRGAL Z ZIDOV SLOVENSKE LEPAKE, SE NORČEVAL IZ PROCESIJ? ALI VEŠ, KDO SO BILI TI BREZBOŽNI SUROVEŽI?

ČLANI TAKO ZVANE DEMOKRATIČNE FRONTE, KI HOČE BITI SLOVENSKA IN SVOBODOLJUBNA, PA JE KOMUNISTIČNA, BREZVERSKA, PROTINARODNA IN ZASUŽNJEVALNA.

KDOR VOLI ZA TO FRONTO, VOLI PROTI BOGU, PROTI MARIJI, PROTI CERKVI, PROTI SVOJI DUŠI IN DUŠAM SVOJIH OTROK, PROTI SVOJEMU NARODU. NI DRAGOCENOSTI NAŠEGA LJUDSTVA, KATERE BI TAK VOLIVEC SRAMOTNO NE IZDAL.

ska resnica pridigala prvič na japonskih otokih. Danes znaša število katoličanov približno 104 tisoč, dočim jih je pred dvema stoletjema bilo šestkrat toliko. Glavni vzrok za nazadovanje je treba iskati v uradni prepovedi katoličanstva, ki je veljala med vso dobo japonskega izolacionizma, to je od 17. do 19. stoletja.

Medtem ko so bila vrata Japonske zaprta vsem tujcem nad 200 let, vendar ni nikoli prenehala zanimanje Cerkve za dobrobit milijonov oseb, katere je hotela spreobrniti h krščanstvu. Leta 1862 je papež Pij IX. izvršil svečano kanonizacijo 26 mučnikov iz Nagasaki. Devet let kasneje pa je bila ukinjena prepoved krščanstva. Tako se je na Japonskem obnovilo apostolsko delo misijonarjev ter je na tisoče oseb pristopilo h katoličanstvu. Leta 1929 je bilo odprto v Tokiu prvo veliko semenišče.

Molitve vernikov bodo tudi imele važno vlogo pri razširjenju krščanskih kreposti na Japonskem, kakor je to preokoval sveti Frančišek Ksaverij.

SKANDINAVSKI MINISTRSKI PREDSEDNIKI so napovedali odločen odpor proti vsemu komunističnemu rovarjenju od znotraj in od zunaj ter polno sodelovanje z evropskim obnovitvenim načrtom. Ta uradna izjava ne dopušča nikakega dvoma o vprašanju, na čigavi strani so skandinavske države v sedanjih krizi med Vzhodom in Zahodom, ki razdvaja Evropo. Ker so vsi skandinavski ministrski predsedniki člani socialističnih strank, so morali imeti velik pogum in gotovost, da stojijo za njimi velika večina javnega mnenja, ko so podali izjave, ki so tako očitno nevsučne Moskvi ter komunistični internacionali. Pomisliti moramo namreč, da se skandinavske države same ne bi mogle uspešno upreti sovjetskemu napadu. Edino Švedska ima razmeroma močno vojsko, mornarico in letalstvo, toda skandinavske države bi mogle voditi le zavlačevalno vojno proti sovjetskemu napadu, dokler jih ne bi podprle Združene države in Britanija. Skandinavske

Pepa: Ti pozdravljaš „Zdravo“ in se tako vedeš, kakor da bi bila komunistka, pa vseeno hodiš vedno v cerkev.

Nina: Tako se držim, ker se ne maram prerekat z norci in obsedenci.

Pepa: Za koga boš pa volila? Nina: Se razume, da za Križ, ker samo pred Križem hudič beži. Tako bomo napravile vse nekdanje pobožne OF-arce, ker so nas komunisti z narodno svobodo le preveč povlekli za nos.

„TIGRI“ - APOSTOLI

8

Predno sta šla brata v šolo, je potrkal policist na vrata in naznanil obema fantoma, da so bili njuni starši sinoči malo pred enajsto uro ustreljeni. Miša obstane, kakor da bi ga kdo udaril s kolom po glavi. Ob isti uri se je bil srečal z duhovnikom v kleti. V duhu odsojen, sedi v šolski klopi in se s težavo bori proti solzam. Staršev ne more zdaj več vprašati. Morda so mu že v kleti dali odgovor?

Tovarišem, ki so ga povpraševali po nočni dogodiščini, daje izmikalne odgovore. Po šoli skuša potlačiti otožnost v divjem in razposajenem igranju žoge. Zvečer pa, ko leži v postelji, se ga spet polasčata nemir in žalost. Hudobnež je, ki se svojemu rešitelju snoči niti zahvalil ni. To vendar ni nič drugega nego samo dolžnost! Spet vstane, se obleče in gre na cesto ter čaka pri svetilki. Opolnoči se duhovnik pokaže. Srčno stopi fant k njemu in seže z vlažno, a gorko roko v njegovo roko: »Zahvalim vas, da ste mi rešili življenje!«

»To je vendar samo ob sebi umevno, Miša, ča delamo tako. Ne razumem pa, kako da me policija danes še ni prijela, čeprav sem bil ves dan doma,« je rekel duhovnik in se smehljaj.

»Ne, gospod župnik, pred menoj ste varni! Jaz

vladni oklic, naj prebivalstvo nemudoma sporoči oblastem vsa taka dejanja, ki bi utegnila postavljeni v nevarnost državni red in mir. Ne bo dolgo, ko bomo slišali, da je tudi ta država spoznala kot edino rešitev svoje neodvisnosti to, da se pridruži zapadni zvezi.

POSLANIKI ČESKOSLOVASKÉ po raznih zapadnih državah odlagajo drug za drugim svoja službena mesta, ker se ne strinjajo s prelevitvijo demokratične vlade v Pragi v policijsko vlado komunizma. Tamkajšnji minister trgovine František Krajčič je izjavil, da bodo v najkrajšem času podržavljene vse založbe knjig in izdaje časnikov, kakor so pač povsod, kjer ni svobode tiska.

ITALIJA si zelo prizadeva, da bi bila sprejeta v ZN in da bi ji bil poverjen mandat nad kolonijami v Afriki, ki so ji bile v mirovni pogodbi odvzete. Zapadni zavezniki kažejo vedno večje razumevanje za italijanske interese.

V GRČIJI so boji z gveriljci vedno ostrejši.

V PALESTINI so tako hudji nemiri, da so ZDA izjavile, da bo treba preklicati odlok ZN, naj se Sv. dežela razdeli v dve državi — judovsko in arabsko — in da bo treba najti drugačno rešitev, ker da je sicer v nevarnosti svetovni mir.

Ves svet se dramatično izpeklenske narobe, ki ji jo je dal mednarodni komunizem. Do zdramitve je prišlo po strašnem krik slovenskih narodov na komunistični operacijski mizi.

Procesija velikega petka

Na veliki petek se je razvila iz stolnice po pridigi o Jezusovem trpljenju velika mestna procesija z relikvijo sv. Križa proti Travniku. Udeležba je bila ogromna in na trgu pred Sv. Ignacijem se je nabralo toliko ljudi kot le redkokdaj.

Pred tisočglatvo množico je govoril župnik svetišča presv. Srca Jezusovega. Opeval je zmage Kristusovega Križa ter kom stoletij. Omenil je njegovo zmago nad poganskim malikovalstvom, nad barbarstvom divjih narodov in nad posulusecem v tisti dobi, ko je bilo krščanstvo v največji nevarnosti.

Sedaj je nastopila doba najkrutejše borbe zoper znamenje sv. Križa. Sodobni sovražniki svete vere ogrožajo s svojim malikovalstvom v znamenju nekakega osvobajanja narodov in zlasti delavcev vs pridobitve sv. Križa; svoboda, ljubezen, pravica in vsako plemenito sožitje v človeški službi.

Ta divji apokaliptični konj je potepal že dolgo vrsto dežel in sedaj ogroža tudi Italijo. Zoper to nevarnost ne moremo staviti zaupanja v nobenega monarha, v nobenega generala in v nobenega novega diktatorja. Edino naše upanje v tej odločilni uri je v znamenju sv. Križa. S tem orožjem moramo iti vsi kot en mož v boj zoper moderno brezbožnost, ki grozi uničiti vse narode sveta.

Vsi pravi katoliški verniki naj pokažejo tudi na dan volitev, kako globoko cenijo sv. Križ in da nikakor nočejo biti izdajalci svojega Gospoda in svojega krščanskega ljudstva z zanemarjenjem svoje težke volivne dolžnosti.

Veseli nas, ko vidimo, da raste zavest rdeče nevarnosti med vsemi narodi in tudi med italijanskim narodom šele spričo velikih nesreč, ki jih je komunizem prinesel slovenskim narodom, če

prav je prav za prav že od nekaj bolj ukoreninjen n. pr. med Italijani kot med Slovani, katerim so ga hote ali nehotе vsilili drugi narodi in mu pomagali do oblasti.

Naš mali narod si ni izbral komunizma pri nobenih svobodnih volitvah, ampak se mu je uprl z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Ko smo gledali kakih 10 do 12 tisoč broječo množico na Travniku, smo se z žalostjo in ponosom obenem spomnili tistih tisočev krepih mož in fantov — ne predvsem otrok in žensk, — ki so bili od komunistov brez vsakega procesa nečloveško poklani, ker so se uprli brezbožnosti in nasilju v obrambo vere in naroda. Ti fantje niso šli v boj ne za snop in ne za kljukasti križ, ampak za sv. Križ in krščansko omiko in svobodo, ker so pred leti vedeli to, kar drugi šele danes spoznavajo.

Druge narode dramatično nevarnega spajanja krik obupanij Slovanov za železno zaveso. Ali naj bo samo slovenski drobec v Italiji tako neverjetno zaslepljen, da bi dal svoj glas tistim, ki neprestano uničujejo krščansko kulturo in življenje našega naroda?

Če kdo, Slovani tostran železne zavesе bi morali iz solidarnosti s svojimi usuznjenimi in mučenimi brati stoočstotno glasovati proti rdeči diktaturi, ki se skriva za raznimi frontami in slovenskim imenom kaknega mednarodnemu brezbožstvu usuznjenega človeka.

Kjer je Kristusov Križ, tam je svoboda in tam mora biti vsak svobodoluben Slovenec.

Velika noč v stolnici

Pri slovesni pontifikalni maši je goriški nadškof ob nabitni polni stolnici in nato pri Sv. Ignaciju spet ob polni veliki cerkvi osebno sporočil vernikom svoja velikončna voščila. Poudaril je, naj vse verno ljudstvo v pravem duhu obhaja veliko skivnost čudovitega Kristusovega vstajenja. Zastoj bi bilo naše veselje na današnji praznik, ako bi se ne dali prežeti od velikih idej vstajenja. Predvsem je potrebno, da se damo razsvetliti od zveličavnih krščanskih resnic, v katerih potrdilo je Kristus umrl in potem slavno vstal iz groba in tako razpršil vse dvome, da je njegov nauk res od zgoraj, od Očeta luščil. Teh resnic nam je treba predvsem v današnji temi, ki pokriva vso v materializmu pogreznjeno zemljo. — Nadalje je treba, da v zasebnem in javnem življenju uveljavimo v vsem njenem obsegu pravičnost ali moralo, ki nujno izhaja iz večnih resnic krščanske vere. Ne vdajajmo se prazni utvarti, da bi se mogle svet poboljšati in postati bolj srečen, ako se ne vrne h krščanskemu pojmovanju prave človeške svobode, človeškega dostojanstva in prave demokracije, ki jo najdemo samo pri vstalemu Zveličarju sveta. Napočila je ura, ko se morajo tudi državljani naše države svobodno odločiti za človeka vredno življenje po naukih krščanske demokracije, alj pa za človeka nevredno sužnost po naukih materialistične brezbožnosti, ki je napravila nesrečne številne druge narode in bi rada ugonobila tudi nas. — Končno je prevzvišeni poudaril nauk o ljubezni Kristusovi, ki objema vse ljudi in ne izključuje niti sovražnikov. Zmoli velja naš boji, ljudi v zmoti pa hočemo reševati pogube kot same sebe.

Prevzvišeni je ostal v svojem govoru na višini dobrega pastirja, ki hoče svoje ovčice pravilno učiti in obvarovati vseh grozečih nesreč.

Beseda je bila tako jasna, da nobena

verna duša ne more dvomiti, da ima za seboj vso božjo avtoriteto Cerkve, ako v tej odločilni uri bere strahu in z vsem krščanskim pogumom odločno zavrne zlasti pogubni komunizem in se oklene stranke, ki hoče pomagati načelom vstalega Zveličarja do popolne zmage tudi v javnem življenju.

Štandrez

V Štandrezu smo po romanju Marijinem imeli spet novo cerkveno slovesnost. Skrbni g. župnik je izposloval od oblasti, da smo na veliki četrtek dobili v župnijo nova dva zvonova in še isti popoldan je prišel prevzvišeni g. nadškof, da jih je blagoslovil. Na veliko soboto sta nam že v družbi z velikim zvonom slovesno oznanila vstajenje (Člorijo). Vsi župljani so z nepopisnimi veseljem pozdravili svoje ljube zvonove in v marsikavi hiši so tekle solze veselja, ko so zaslišali prvokrat po vojni spet ubrano zvonjenje iz zvonika. Od tam nam je zvočnik med Marijinim romanjem prenašal jasno in razločno vse cerkvene govore, ki so jih pridigarji govorili v cerkvi, tako da smo varuhi kar doma sledili cerkvenim pobožnostim. Zvočnika ni več; prišli so pa tja novi glasnik klicarji, ki nas bodo vabili v božji hram.

Ko boš slišal zvon, spomni se, da si več kot žival ali stroj ali kemična priprava za presnavljanje živeža, in dvigni svoje srce proti večni domovini. In ko te vabi v cerkev, vedi, da te po njem kliče v svoj dom Bog sam. Zato ne išči praznih izgovorov, ki žalijo tvojega Gospoda, ampak dvigni se urno in pojdi k božji službi. Le tako bodo dosegli zvonovi svoj namen in ne bodo nekoč nastopali proti tebi kot tožitelji radi tvojih opustitev in zamud.

Žeža in Nanca

Žeža: Ali si brala »Prim. dnevnik«?

Nanca: Ga ne berem niti če mi ga dajo zastoj.

Žeža: Zakaj ne?

Nanca: Ker neti sovraštvo ter laže in sramoti papeža, škofo in duhovnike.

Žeža: Saj vsi lažejo.

Nanca: Če ti lažeš, ne vem, jaz ne lažem.

Žeža: Kaj pa bereš ti?

Nanca: Slovenskega Primorca.

Žeža: Zakaj?

Nanca: Ker vem, da ne laže — in nas uči tako lepo in po praviči, kakor so nas vedno učili dobri starši, učitelji in mašniki.

Žeža: Ampak tisti list je majhen in drag.

Nanca: TUDI MESO BREZ KOSTI JE DRAGO.

Žeža: Jaz rabim papir za na ogenj in...

Nanca: Za take reči je dober tudi star papir. Za 60 L. ti prinesem 1 kilo Prim. dnevnik. Za branje kupuj pa Slov. Primorca. Če ga bomo vsi kupovali, bo postal gotovo tudi večji. — Do takrat pa beri vsako številko po trikrat.

DAROV!

ZA »SLOV. SIROTIŠČE«:

P. n. Danica Novak iz Rojana za pirhe 1000; politični pregnanec iz bovške kotline 415; T. A. za pirhe 1000; razni za pirhe 158; duhovnik iz okolice 500 L. Srčna hvala!

Darove za naš list objavimo prihodnjič.

Odgovorni urednik
Dr. BONAVENTURA MAHNIČ

Katoliška tiskarna — Gorica

vas ne bom izdal.«

Spet mu gleda duhovnik ob svitu svetilke globoko v oči. Miša se čuti srečnega in ne vzdrži pogleda.

»Fant, ti imaš veliko reči v svojem srecu, kaj ne? Saj vidim na tebi, da je tako. Ali bi ne šel z menoj in mi delal družbo?«

Ravno to je bilo, česar si je Miša želel in se tudi bal. Vseeno gre za duhovnikom. Da bi mu ostal mračno tiho, je vprašal: »Gospod župnik, zakaj ste mi rešili življenje? In če bi vas zdaj ovadil?«

»Miša, Miša! Jaz se ne bojim!«

Duhovnik mu pripoveduje, kako je kot mlad grof za časa revolucije zbežal v inženjstvo. Domotožje ga je silno mučilo. Postal je duhovnik. Papež v Rimu mu je dal vsa pooblastila in pravice, da bi svojim sobratom v veri prinesel v Rusijo tolažbo in pomoč.

»Vi ste torej poslanec, kakor je na primer oni iz Anglije ali iz Francije?«

»O ne! Tak pa nisem. Sicer poslanec večnega Kralja, to si uganil. Če pa misliš, da me najdeš v lepi poslaniški palači, se hmitiš. Pa le pridil!«

In gresta po izhujenih stopnicah do nizke podstrešne sobe. Železna postelja in trdim vzglavjem in volno, zakrpano odejo stojita v kotu. Pri oknu je od črvo preluknjana mizica z nekakimi knjigami in majav stol. Na steni visi veliko razpislo. Miša ima gotovo lepše stanovanje. Duhovnik odpre omaro in pokaže fantu svoje reči: obleko, klobuk vseh barv in oblik, čepice, lasulje, brade in naočnice. Vsa njih nekaj dni

se ves preobleče, da ga ne spoznajo.

»Kaj vam pa plača gospod papež za to nevarno službo?«

»Nič, prav nič, fant! Vse to stavi Bogu na ljubo. Če bi si hotel izbrati ugodno življenje, bi bil ostal na zapadu v svoji vili na južnem francoskem. Poglej, zdaj sem ubožnejši od tebe. Ne stola ti ne morem ponuditi.

»Sedaj kar gita na posteljo. Zeliš, da ti pripovedujem še o svojih potovanjih in dogodivščinah?«

»Le pripovedujte! Zelo rad slišim kaj takega!«

Med pripovedovanjem izginjajo dečkovi predsodki glede duhovskega stanu in duh mu kloni pred dostojanstveno veličino tega neznanega junaka. Kar so mu bili v šoli vlili v glavo o duhovnikih, je vse le slepilo. Pravili so, da izžemajo iz delavskega ljudstva zadnji denar, da na njihov račun žrejo in pijejo, da jih strahijo z Bogom in peklom, da ostanejo v temi, itd. Če bi bila vera v Boga v resnici le praznoverje, kako naj bi človek sprejel nase toliko nevarnosti samo radi njega?«

»Vidiš, Miša,« je končal duhovnik svojo povest, »jaz zaupam v Boga. Ves sem v njegovih rokah. Če on hoče, ne bodo vsi detektivi in policisti nič opravili. Zato se ne bojim! Potem pa, Miša! Na prvi pogled, ki sem ga včeraj vrgel v tvoje srce, sem videl, da me ne boš nikoli izdal; saj si ljub in dober fant in proti svoji volji v krempljih hudobije. Ali ni res? Vedel sem tudi, da prideš k meni in sem zato ves dan molil tu pred Križanim zate!«

(Nadaljevanje)